

2021-01-28
N2021/00280

Näringsdepartementet

Statens jordbruksverk
551 82 Jönköping

Statens veterinärmedicinska anstalt
751 89 Uppsala

Uppdrag att granska djurhållning med avseende på risken för uppkomst och spridning av nya smittor mellan djur och människa (zoonoser)

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statens jordbruksverk (Jordbruksverket) och Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) att med utgångspunkt i det tidigare utbrottet av SARS-CoV-2 i svenska minkbesättningar granska sådan djurhållning som myndigheterna bedömer relevant med avseende på risken för uppkomst och spridning av nya zoonotiska smittor med betydande påverkan på folkhälsan samt redovisa eventuella behov av ytterligare insatser och föreslå förebyggande åtgärder för att minimera risken för överföring av sådana smittor mellan djur och människa.

I uppdraget ingår att utifrån erfarenheterna av smittspridningen av SARS-CoV-2 hos minkar och dess koppling till den pågående covid-19-pandemin analysera och redogöra för hur befintliga smittskyddsstrukturer fungerar för att så långt som möjligt förebygga utbrott av zoonotiska sjukdomar med betydande risk för folkhälsan och i värsta fall potential till pandemisk spridning, samt ge förslag på vilka ytterligare förebyggande åtgärder som kan bidra till att förebygga framtida utbrott av sådana sjukdomar. Det kan även övervägas att se över hur ansvarsfördelningen mellan myndigheter fungerat under utbrottet och om det finns behov av att se över den i någon del utifrån dessa erfarenheter.

Myndigheterna ska beakta att förslagen till åtgärder är förenliga med svensk rätt, EU-rätt och internationell rätt. Eventuella ekonomiska konsekvenser av förslagen ska redovisas. Om det finns skäl ska myndigheterna peka på

möjliga författningsförändringar. Om förslagen innebär kostnader för staten ska även förslag till finansiering lämnas.

Myndigheterna ska inhämta synpunkter från Folkhälsomyndigheten, och vid behov inhämta synpunkter från andra berörda myndigheter och intresseorganisationer.

Myndigheterna ska även beakta det pågående uppdraget att bedöma nationella försörjningsbehov inom djurens hälso- och sjukvård vid kris eller höjd beredskap (N2020/02693).

Uppdraget ska redovisas till regeringen (Näringsdepartementet) senast den 28 februari 2022.

Skälen för regeringens beslut

Under 2020 har det nya coronaviruset SARS-CoV-2, som ger upphov till sjukdomen covid-19 hos människor, spridit sig inom och mellan minkbesättningar i flera länder (bl.a. Nederländerna, Danmark och Sverige). Trots vidtagna biosäkerhetsåtgärder har smittspridningen till nya besättningar inte helt kunnat hindras. En trolig smittväg för introduktion av smitta i minkbesättningar är att minkar smittats av personer i deras närhet. Hur smittan mellan de olika minkbesättningarna har gått till är dock inte klarlagt. Smitta i minkbesättningar skulle kunna utgöra en reservoar för viruset och bidra till fortsatt smittspridning till människor.

Smittspridningen av SARS-CoV-2 i minkbesättningar har visat på möjliga brister i smittskyddet, vilket skulle kunna få stora konsekvenser vid en allvarlig smitta som kan överföras mellan djur och människor. För att i framtiden så långt som möjligt förebygga smittspridning mellan djur och människor bör myndigheterna få i uppdrag att utifrån erfarenheterna av den pågående pandemin och smittspridningen bland minkar, analysera och redogöra för befintliga smittskyddsstrukturer i djurhållningen och framtida beredskap samt identifiera möjliga åtgärder för att stärka smittskyddet vid nya zoonotiska smittor med betydande risk för folkhälsan.

På regeringens vägnar

Jennie Nilsson

Helena Gustafsson

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM och EUK

Justitiedepartementet/SSK

Utrikesdepartementet/HI

Socialdepartementet/SF

Finansdepartementet/BA

Folkhälsomyndigheten